

TOIMINTASUUNNITELMA 2025

Kehittämiskeskus Opinkirjo ry

OPINKIRJO
KEHITTÄMISKESKUS

SISÄLLYS

1. YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN, NUORISO- JA KOULUTUSPOLIITTISET TAVOITTEET	4
PERUSKOULUN TULEVAISUUSTYÖN NEUVOTTELUKUNTA	4
TULEVAISUUSVALTA NUORILLE, TULEVAISUUSDIALOGIT	6
DIALOGEJA ALAKOULULAISTEN KANSSA TULEVAISUUDESTA	8
HYMY-KONSEPTI; HYVÄN TOVERUUDEN KILPA	10
2. NUORTEN KOKEMAN OSALLISUUDEN LISÄÄMINEN: NUORTEN OSALLISUUS- JA VAIKUTTAMISMAHDOLLISUUDET LISÄÄNTYVÄT JA KOETTU OSALLISUUS VAHVISTUU	12
NUORTEN PARLAMENTTI	12
OSALLISUUS- JA DEMOKRATIATOIMINNAT.....	15
OMAOPPILASKUNTA	17
TULEVAISUUSLEIRILTÄ AINEKSIA ELINIKÄISEEN OPPIMISEEN.....	19
3. NUORTEN VAHVUUDET, POTENTIAALIT JA OSAAMINEN HUOMATAAN.....	21
YRITYS HYVÄ.....	21
4. NUORTEN KANSSA TOIMIVIEN AIKUISTEN VALMENTAMINEN	24
TULEVAISUUS- JA ENNAKOINTIAJATTELUN KEHITTÄMINEN NUORISOTOIMIALALLA.....	24
KOULU- JA OPPILAITOSNUORISOTYÖN OSAAMISKESKUS	26
VUOROVAIKUTUKSEN JOHTAMINEN	27
NUORI OPETTAJA JA MUUT KOULUTUKSET	28
OPINKIRJON VERKKOSIVUSTOT, UUDET JULKAISUT, SOSIAALINEN MEDIA JA MESSUT.....	30
HALLINTO	31

Opinkirjo on 11 suomalaisen nuorisotyön, ehkäisevän päihdetyön ja koulutusalan järjestön muodostama nuorisotyön palvelujärjestö. Toiminnallaan se kehittää suomalaista yhteiskuntaa, lisää nuorisotyön tunnettuutta oman sektorialueensa ulkopuolella ja vahvistaa nuorisotyöllisten menetelmien käyttöä. Toiminnallamme kehitämme erityisesti yhdenvertaisia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia ja tapoja ja siten lisäämme koettua hyvinvointia ja vahvaa demokratiaa nuorten ikäluokassa. Opinkirjon toiminta tavoittaa miljoona henkilöä.

MISSIO

Opinkirjo tukee lapsia ja nuoria oppimisen yhteisöissä löytämään perustan hyvään elämään, joka on mielekäs ja merkityksellinen. Korostamme lasten ja nuorten yhdenvertaisten oikeuksien toteutumista ja korostamme oikeutta iloon ja hyvinvointiin.

STRATEGISET TAVOITTEET

- Vahvistamme osallistumisen ja osallisuuden yhdenvertaista toteutumista dialogin menetelmin.
- Palautamme lasten ja nuorten oikeuden merkitykselliseen ja mielekkääseen oppimiseen ja kasvamiseen.

ARVOT

- Ihmisyys – Kunnioitamme ihmisyyttä ja ihmisarvoa, tunnustamme ihmisen vastuun osana luontoa. Sivistyksen, vuorovaikutuksen ja empatian avulla voimme elää valoisamman huomisen.
- Dialogisuus – Ymmärrämme, että suotuisa kehitys edellyttää moniäänistä dialogia.
- Merkityksellisyys – Pyrimme luomaan maailmaa, jossa jokainen kokee itsensä ja tekonsa merkityksellisinä.

TOIMINTAVUODEN 2025 KESKEISET TAVOITTEET

1. Yhteiskunnallinen vaikuttaminen, nuoriso- ja koulutuspoliittiset tavoitteet
 - Hallitusohjelmaan kirjoitetut tavoitteet peruskoulun tulevaisuustyöstä ja koulu- ja oppilaitosnuorisotyöstä etenevät laadukkaasti. Teemme voitavamme, etteivät tavoitteet vesity ja ne tehdään laadukkaasti. Osallisuus ja merkityksellisyys on tulevaisuuden kasvuyhteisöjen keskeinen tekijä ja nuorilla on toimijuus sen määrittelyssä.

2. Vahvistetaan paikkoja ja tapoja, joilla nuoret pääsevät vaikuttamaan yhteiskunnan toimintaan. Ollaan tukena, kun nuoret kohtaavat asiatonta kohtelua aikuisilta aloitteissaan, kuten heidän tärkeinä pitämissään ympäristö- ja yhdenvertaisuusteemoissa. Esim. Nuorten parlamentissa vahvistetaan suoraa keskusteluyhteyttä kansanedustajien kanssa ja tuetaan nuoria mielipidevaikuttamisessa.
3. Huolehditaan, että nuorten kanssa toimivat aikuiset arvostavat nuoria, malttavat kuulla ja kuunnella heitä. Tarjotaan koulutuksin ja valmennuksin menetelmiä kohtaamisaamisen parantamiseen.

1. YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAMINEN, NUORISO- JA KOULUTUSPOLIITTISET TAVOITTEET

PALVELU/HANKE	PERUSKOULUN TULEVAISUUSTYÖN NEUVOTTELUKUNTA
Lyhyt kuvaus hankkeesta ja ylätason päätavoite	Visiotyössä arvioidaan peruskoulun kehittämistarpeita ja millaisia valmiuksia koulutuksen tulisi tarjota tulevaisuuteen. Työssä keskitytään muutoksiin, jotka edellyttävät koulutuksen tavoitteiden ja menetelmien yhteiskunnallista uudelleenmäärittelyä.
Toimintavuoden keskeinen tavoite (keskeiset tavoitteet)	Toiminnanjohtaja on neuvottelukunnan jäsen. Opinkirjo tuottaa dialogeja, joilla neuvottelukunnalle saadaan nuorten, huoltajien, nuorisotyötä tekevien ja opettajien näkemyksiä tulevaisuuden visiosta.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamista varten	<ul style="list-style-type: none">- Seminaari Tärkeimmät sanat - syvimät arvot; tulevaisuudentutkijoiden ja kasvatustieteilijöiden tapaaminen- Dialogit Educassa neuvottelukunnalle ja parlamentaariselle ryhmälle- Syksyn tulevaisuusdialogit- Julkaisu: kootaan antologia tulevaisuustyön puheenvuoroista ja dialogien tuloksista laajaan jakeluun, painopisteenä on nuorten näkökulma ja toivoa tuottavat sisällöt
Toimintavuoden tarkennettu kohderyhmä	Koulujen ja oppilaitosten sidosryhmien osallistaminen kehittämiseen: nuoret, koulujen kasvatustyötä tekevät aikuiset, nuorisotyöntekijät, opettajat, huoltajat, opetus-, - nuoriso- ja sivistystoimen toimijat alueilla
Toimintavuoden seurantamittarit	<ul style="list-style-type: none">- Vaikutukset neuvottelukunnan visiotyön kirjauksiin- Dialogeihin osallistuneiden määrät- Blogit, somepäivitykset, seuraajien ja lukijoiden määrät- Julkaisun levikki
Toimintavuoden tulostavoitteet	<ul style="list-style-type: none">- Dialogien tuottamat ydinviestit tulevat näkyviin neuvottelukunnan visiomuistiossa- Dialogeihin ja seminaariin osallistuu 300 henkilöä, näistä 100 nuoria- Julkaisua luetaan, tilataan, ladataan 3 000 kertaa

	- Some 3 000 tavoitettua
Toimintavuoden alueellinen toiminta	Tavoitellaan koko maata, pl. Ahvenanmaa
YLEISARVOSANA (1–5)	Osallistujien antama palaute 4/5
Miten toiminta edistää nuorisotyötä toimintavuonna?	Toiminta lisää nuorten mahdollisuutta vaikuttaa tulevaisuuden muotoiluun ja vahvistaa heidän rooliaan tulevaisuuden yhteiskunnan rakentajina.
Ratkaiseeko toiminta jotain ajankohtaista ongelmaa toimintavuonna?	Nuorilla ei ole ollut pääsyä tulevaisuutta koskeviin yhteiskunnallisiin keskusteluihin. Opinkirjon toimintatapa korjaa tätä syrjintää.
Osallistetaanko nuoria hankkeen päätöksentekoon toimintavuonna?	Päätöksentekorakenne on OKM:n vastuulla, Opinkirjo voi viedä sisään vain kantoja ja mielipiteitä nuorilta.
Edistääkö toiminta toimintavuonna nuorten kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa?	Nuoret harjaantuvat dialogeissa käymään yhteiskunnallista keskustelua rakentavalla tavalla, myös turvallisesti kohdatessaan mahdollisesti vähättelevää asennetta aikuisten taholta.
Edistääkö toiminta kestävästä kehitystä toimintavuonna?	Visiotyön keskeinen muutostarve on muuttaa koulutusjärjestelmän paradigma vallinneen yhteiskuntajärjestyksen uusintajasta tulevaisuuden ongelmien kohtaamista ja ratkaisemista tukevaksi. Koko asetelma liittyy siis maapallon kantokyvyn ja kestävyden kysymysten ratkaisemiseen.
Toimintavuoden tärkein/tärkeimmät yhteistyötahot	OKM, VN:n kanslia, Oppiva-verkosto, Suomen Vanhempainliitto

PALVELU/HANKE	TULEVAISUUSVALTA NUORILLE, TULEVAISUUSDIALOGIT
Lyhyt kuvaus hankkeesta ja ylätason päätavoite	Luodaan tulevaisuusdialogeja nuorille, joissa he saavat tilaisuuden rakentamaan tulevaisuusskenaariointiin. Painopiste on omaan elämään liittyvien tulevaisuuskuvien luomisessa osana yhteiskunnallista vaikuttamista. Tavoite on saada nuoret hahmottamaan käytettävissään oleva valtaa tulevaisuuden luomisessa. Valmennetaan paikallisia toimijoita tulevaisuusdialogien hallitsijoiksi.
Toimintavuoden keskeinen tavoite (keskeiset tavoitteet)	<ul style="list-style-type: none"> - Luodaan tulevaisuusdialogien konsepti - Sitoutetaan kumppanit - Koulutetaan kuntien nuorisotyöntekijöitä - Toteutetaan 10 dialogia
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamista varten	<ul style="list-style-type: none"> - Luodaan käsikirjoitus ja tuotetaan tulevaisuusskenaariot - Kontaktoidaan AVI:t ja suurimpien kuntien nuorisotoimet - Koulutetaan alueellisesti dialogien ohjaajat - Julkaistaan tulevaisuusdialogien käsikirjoitus sähköisesti - Dialogien tuloksia käytetään julkaisussa ja julkaistaan yksittäisinä Opinkirjon blogissa, tekijöiden omissa TikTok-kanavissa ym.
Toimintavuoden tarkennettu kohderyhmä	<ul style="list-style-type: none"> - 250 17–29-vuotiasta nuorta eri puolilta Suomea - 30 koulutettua nuorisotyöntekijää - 10 yhteistyöhön sitoutettua aluehallinnon virkahenkilöä
Toimintavuoden seurantamittarit	<ul style="list-style-type: none"> - Tavoitettujen nuorten määrä - Koulutettujen määrä - Sitoutettujen virkamiesten määrä - Yhteistyökumppanien määrä - Palaute, laadunarviointi

Toimintavuoden tulostavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> - 250 nuorta - 30 nuorisotyöntekijää - 10 virkamiestä - 4 yhteistyötahoa
Toimintavuoden alueellinen toiminta	Pohjois-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Häme, Etelä-Karjala, Kymenlaakso, Varsinais-Suomi, Uusimaa
YLEISARVOSANA (1–5)	4/5
Miten toiminta edistää nuorisotyötä toimintavuonna?	Toiminta lisää nuorisotyöntekijöiden osaamista tulevaisuusdialogin menetelmän hallinnassa. Toiminta lisää nuorten elämänhallintaa ja luo edellytyksiä tulevaisuususkolle.
Ratkaiseeko toiminta jotain ajankohtaista ongelmaa toimintavuonna?	Nuorten mielenterveys, toivon ja merkityksellisyyden lisääminen
Osallistetaanko nuoria hankkeen päätöksentekoon toimintavuonna?	Dialogien sisällöt ja käsikirjoitus luodaan yhdessä nuorten kanssa, jotta keskustelujen näkökulma on aidosti nuoria puhutteleva.
Edistääkö toiminta toimintavuonna nuorten kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa?	Mukana olevat nuoret saavat osaamista ja kokemuksia positiivisen ja moninäkökulmaisen keskustelun sallivasta toimintatavasta sekä kokemuksen tavasta vaikuttaa omaan ja yhteiskunnan tulevaisuuteen.
Edistääkö toiminta kestävästä kehitystä toimintavuonna?	Dialogien teemat rakennetaan nuorille tärkeisiin teemoihin, kuten kestävä tulevaisuus.

Edistetäänkö toiminnan saavutettavuutta toimintavuonna?	Dialogit suunnitellaan yhdessä alueellisten nuorisotyön toimijoiden kanssa siten, että saavutettavuusnäkökulma huomioidaan.
Edistääkö toiminta yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa toimintavuonna?	Dialogit viedään nuorisotiloihin kymmenellä paikkakunnalla ja ne ovat avoimia kaikille. Tämä kohtelee osallistujia yhdenvertaisesti. Dialogien ohjaajat koulutetaan ottamaan yhdenvertaisen kohtelun periaatteet keskustelussa huomioon (puheenvuorojen jakaminen, kaikkien ottaminen mukaan, valtarakenteiden purkaminen keskustelijoiden väliltä).
Toimintavuoden tärkein/tärkeimmät yhteistyötahot	nuorisotoimet, aluehallintovirastot ja Tulevaisuuden tutkimuksen keskus

PALVELU/HANKE	DIALOGEJA ALAKOULULAISTEN KANSSA TULEVAISUUDESTA
Lyhyt kuvaus hankkeesta ja ylätason päätavoite	Lapsen oikeuksien ja osallisuuden edistäminen on keskeinen osa demokraattista yhteiskuntaa. Oikeusministeriön vuonna 2020 julkaiseman lasten osallistumisoikeuksia kartoittaneen arviointiraportin mukaan lapsen äänen kuulemisessa ja kuulumisessa lapselle ominaisin keinoin on paljon parannettavaa. Sama raportti toteaa myös lasten haluavan enemmän keskustelua yhteiskunnallista asioista kouluissa.
Toimintavuoden keskeinen tavoite (keskeiset tavoitteet)	<ul style="list-style-type: none"> - Tulevaisuususkon vahvistaminen - Kestävän kehityksen edistäminen - Lapsen äänen kuuluminen - Yhdenvertaisuuden edistäminen - Dialogisuuden lisääminen
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamista varten	Lapsilähtöisen toimintamallin kehittäminen ja pilotointi

Toimintavuoden tarkennettu kohderyhmä	Alakoululaiset ja heidän opettajansa. Vuonna 2025 työskennellään pilottinomaisesti yhden tai kahden koululuokan kanssa.
Toimintavuoden seurantamittarit	<ul style="list-style-type: none"> - Pilottiryhmien lukumäärä - Tapaamiset pilottiryhmässä, lukumäärä - Kerätyn tiedon testaaminen, lukumäärä - Blogikirjoitukset
Toimintavuoden tulostavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> - Pilottiryhmiä 1–2 - Tapaamisten lukumäärä 3–6 - Testaamisen lukumäärä 3–6 - Blogikirjoitukset 1
Toimintavuoden alueellinen toiminta	Pirkanmaa
YLEISARVOSANA (1–5)	4/5
Ratkaiseeko toiminta jotain ajankohtaista ongelmaa toimintavuonna?	Tulevaisuususkon lisääminen, dialogisuuden edistäminen
Osallistetaanko nuoria hankkeen päätöksentekoon toimintavuonna?	Pilottiryhmä osallistuu aktiivisesti toteutukseen kommentoimalla.
Edistääkö toiminta toimintavuonna nuorten kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa?	Kyllä, lapset saavat välineitä osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Edistääkö toiminta kestäväää kehitystä toimintavuonna?	Kyllä, toiminta voi innostaa lapsia toimimaan aktiivisesti ympäristön hyväksi.
Edistetäänkö toiminnan saavutettavuutta toimintavuonna?	Ei. Materiaalit tuotetaan vuonna 2026.
Edistääkö toiminta yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa toimintavuonna?	Kyllä, pilottiryhmässä lapset huomioidaan yhdenvertaisesti ja sukupuolisensitiivisesti.
Toimintavuoden tärkein/tärkeimmät yhteistyötahot	Koulu, johon pilottiryhmä perustetaan

PALVELU/HANKE	HYMY-KONSEPTI; HYVÄN TOVERUUDEN KILPA
Lyhyt kuvaus hankkeesta ja ylätason päätavoite	Hyvän toveruuden kilpa toteutetaan kouluissa lukuvuoden mittaisena prosessina, jonka aikana lapset ja nuoret kannustavat toisiaan positiiviseen vuorovaikutukseen. Se huipentuu kevätlukukauden lopulla järjestettävään äänestykseen. Lapset antavat äänensä toverille, jonka kokevat parhaalla mahdollisella tavalla toimineen ryhmässä tai luokassa toisia kannustavalla tavalla. Tavoite on vahvistaa hyveitä ja hyvää positiivisen kannustamisen kautta.
Toimintavuoden keskeinen tavoite (keskeiset tavoitteet)	Toteutetaan toiminta ja kehitetään sisältöä saadun palautteen pohjalta.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamista varten	<ul style="list-style-type: none"> - Sovitaan kilpailutuksen perusteella veistosten valmistamisesta. - Ylläpidetään opinkirjo.fi/hymy -sivustoa ja hymy.opinkirjo.fi -verkkokauppaa.

	- Käsitellään tilaukset.
Toimintavuoden tarkennettu kohderyhmä	800 koulua ja oppilaitosta
Toimintavuoden seurantamittarit	<ul style="list-style-type: none"> - verkkosivustojen istuntomäärät - veistosten menekkimäärä - vieraskynät ja näkyvyys mediassa - avoin palautelomake netissä laadulliselle palautteelle
Toimintavuoden tulostavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> - 10 000 istuntoa Hymy-verkkokaupassa ja Hymy-sivuilla yhteensä (session_start). - 4 800 välitettyä veistosta - 5 juttua mediassa - Mediakattavuus 1 miljoona
Toimintavuoden alueellinen toiminta	Hyvän toveruuden kilpaa toteutetaan kaikissa Manner-Suomen maakunnissa.
YLEISARVOSANA (1–5)	3/5 (palautelomakkeella voittopuolisesti positiivista palautetta)
Ratkaiseeko toiminta jotain ajankohtaista ongelmaa toimintavuonna?	Toiminta näyttää, että palautteen antaminen voi olla myös positiivista nykyisen kärjistävän palautteen ja negaatioita korostavan ilmapiirin sijasta.
Edistääkö toiminta toimintavuonna nuorten kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa?	Mukana olevat nuoret saavat kokemuksen siitä, että ratkaisukeskeisellä ja kehittäväällä toiminnalla ja dialogilla voi muuttaa asioiden sisältöä ja toteutustapaa, ja saavat tästä kokemuksen tulevaisuuttaan varten.
Toimintavuoden tärkein/tärkeimmät yhteistyötahot	Elli Rintala

2. NUORTEN KOKEMAN OSALLISUUDEN LISÄÄMINEN: NUORTEN OSALLISUUS- JA VAIKUTTAMISMAHDOLLISUUDET LISÄÄNTYVÄT JA KOETTU OSALLISUUS VAHVISTUU

PALVELU/HANKE	NUORTEN PARLAMENTTI
Lyhyt kuvaus hankkeesta ja ylätason päätavoite	<p>Tavoitteena on</p> <ul style="list-style-type: none"> - saada koulun kerhotoiminta vakiintuneeksi osaksi demokratiakasvatusta - auttaa nuoria pääsemään vuorovaikutukseen päättäjien ja lainsäätäjien kanssa ja tulla heidän kuulemakseen - kehittää yhteiskunnallista kasvatusta siten, että sen teemat ovat aidosti lähtöisin nuorten kiinnostuksen kohteista ja tärkeinä pitämistä yhteiskunnallisista aiheista - luoda pysyviä paikkoja, toimintoja ja rakenteita, joissa nuoret tulevat kuulluiksi ja voivat vaikuttaa. <p>Nuorten parlamentin täysistunto järjestetään joka toinen vuosi. Istunnon kohderyhmä on 9.-luokkalaiset. Tapahtumaan toimitetut kysymykset ovat peruskoulun päättävien tuottamia näkemyksiä ajankohtaisista yhteiskunnallisista teemoista. Istuntojen välillä nuorille järjestetään tapaamisia päättäjien kanssa, kuten esim. tapaamisia eduskuntaryhmien ja valiokuntien kanssa.</p>
Toimintavuoden keskeinen tavoite (keskeiset tavoitteet)	<ul style="list-style-type: none"> - Kehittää ammatillisille oppilaitoksille demokratiakasvatusta tukeva toimintamalli yhdessä eduskunnan kanssa. - Aloittaa valmistelut tulevaa Nuorten parlamenttia varten. - Kehittää Nuorten parlamenttia nuorten yhteiskunnallista osallisuutta tukevaksi toiminnaksi toteuttamalla Nuvan kanssa koulutusmoduuli. - Kokeilla Digiraatia ajankohtaisuuden lisäämisessä. Kokeilu jatkuu vuonna 2026.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamista varten	<ul style="list-style-type: none"> - Valmistellaan ja viimeistellään ammattikouluille tarkoitettu toimintamalli yhdessä eduskunnan kanssa. Kehittämistyö tehdään yhdessä 2–3 ammatillisen oppilaitoksen kanssa. Huomioidaan erityistarpeiset nuoret kehittämissä. - Toteutetaan Nuorten parlamentin osallistujarekrytointi. - Valmistellaan Nuorten parlamentin toteutustapa. Kehitetään erityisesti vaikuttavuutta yhdessä eduskunnan valiokuntien kanssa.

	<ul style="list-style-type: none"> - Pilotoidaan yhteiskunnallisen vaikuttamisen koulutusmoduuli yhdessä Nuvan kanssa. - Toteutetaan yksi Digiraati.
Toimintavuoden tarkennettu kohderyhmä	<ul style="list-style-type: none"> - Ammattikoululaiset Uudellamaalla - Yläkoulujen opettajat, koko Suomi - Yläkoulujen nuoret
Toimintavuoden seurantamittarit	<ul style="list-style-type: none"> - Ammattikoululaisten lukumäärä - Nuorten parlamenttiin ilmoittautuvien koulujen / opettajien lukumäärä - Muihin toimintoihin osallistuvien nuorten määrä - Saatu palaute toiminnoista - Digiraadin aihe on yhteiskunnallisesti kiinnostava
Toimintavuoden tulostavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> - Ammattikoululaisia tavoitetaan 50, opettajia 5. - Yläkouluja ilmoittautuu Nuorten parlamenttiin 150 kaikista vaalipiireistä ja kaikista maakunnista. - Koulutusmoduuliin osallistuu 16 nuorta, digiraatiin 30. - Laadullisena tuloksena on, että nuoret ovat ymmärtäneet, millaisella mekanismilla valtakunnanpolitiikkaan voi vaikuttaa. - Tuotettu koulutusmoduuli on kiinnostava demokratiakasvatukseen soveltuva koulutus. - Digiraadin teema on nuorille mielekäs. Kannanotto valmistuu vuonna 2026.
Toimintavuoden alueellinen toiminta	Kaikki maakunnat ml. Ahvenanmaa. Nuorten parlamentissa tavoitteena on saada osallistujia kaikista vaalipiireistä.
YLEISARVOSANA (1–5)	4/5. Käyttäjäkokemus kootaan nuorilta ja toiminnassa mukana olevilta aikuisilta.
Miten toiminta edistää nuorisotyötä toimintavuonna?	Nuorilla on mahdollisuus yhteiskunnalliseen keskusteluun sekä toistensa kanssa (digiraati) että valtakunnan päättäjien kanssa. Ammattiin opiskelevien demokratiakasvatusta pilotoidaan yhdessä eduskunnan kanssa. Nuorten ääni tulee kuuluville valtakunnallisille poliitikoille ja eduskunnalle.

Ratkaiseeko toiminta jotain ajankohtaista ongelmaa toimintavuonna?	Nuoret pääsevät itse ratkaisemaan ajankohtaiseksi kokemaansa ongelmaa yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden kiinnostus yhteiskunnallista vaikuttamista kohtaan on vähäisempää kuin lukiokoulutukseen osallistuvilla. Tapahtumalla pyritään saamaan kokemusta siitä, miten ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden demokratiataitoja voidaan vahvistaa.
Osallistetaanko nuoria hankkeen päätöksentekoon toimintavuonna?	Kyllä. Ammatillisille opiskelijoille tarkoitettu tapahtuma toteutetaan tiiviissä yhteistyössä oppilaitosten kanssa. Toteutettavan koulutusmoduulin sisällöt tehdään yhdessä nuorten kanssa. Opinkirjon nuorten aloiteryhmä on mukana Digiraadin suunnittelussa.
Edistääkö toiminta toimintavuonna nuorten kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa?	Kyllä. Osallistuvat nuoret saavat valmiuksia toimia yhteiskunnallisesti poliittisen järjestelmän kautta.
Edistääkö toiminta kestävästä kehitystä toimintavuonna?	Kyllä. Toiminnot toteutetaan kestävästä kehityksen periaatteita noudattaen esimerkiksi lounastarjoilun osalta.
Edistetäänkö toiminnan saavutettavuutta toimintavuonna?	Kyllä. Julkaistavat materiaalit toteutetaan saavutettavasti.
Edistääkö toiminta yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa toimintavuonna?	Kyllä. Nuorten yhdenvertaisuutta edistetään pilotoimalla demokratiakasvatustoimintaa myös ammatillisten oppilaitosten opiskelijoille. Sukupuolten tasa-arvoista mahdollisuutta saada demokratiataitoja lisätään suuntaamalla ammatillisille oppilaitoksille tarkoitettu tapahtuma ammattialoille, joissa on vahvasti sukupuolittunut opiskelijajoukko.
Toimintavuoden tärkein/tärkeimmät yhteistyötahot	<ul style="list-style-type: none"> - Eduskunta: eduskunnassa tapahtuvat ohjelmat - Osallistuvat kansanedustajat - Nuorten Akatemia Digiraadin osalta - Nuva - Osallistuvat koulut ja oppilaitokset

PALVELU/HANKE	OSALLISUUS- JA DEMOKRATIATOIMINNAT
Lyhyt kuvaus hankkeesta ja ylätason päätavoite	Tavoitteena on <ul style="list-style-type: none"> - tuottaa innostavia demokratiakasvatusta tukevia toimintamalleja ja tukea nuorten osallistumista ja osallisuutta omissa yhteisöissään. - kehittää yhteiskunnallista kasvatusta: nuorten itsensä tärkeänä kokemat teemat ovat kasvatuksen lähtökohtia. - kehittää toimintoja nuorten kuulluksi tulemisen ja vaikutusmahdollisuuksien parantamiseksi. - Korostaa demokratiakasvatuksen ja nuorten osallisuuden tärkeyttä yhteiskunnassa
Toimintavuoden keskeinen tavoite (keskeiset tavoitteet)	Nostaa esiin kansalaisjärjestöjen roolia ja tärkeyttä nuorten yhteiskunnallisen osaamisen ja vahvistamisen puolustajana ja tuottajana.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamista varten	<ul style="list-style-type: none"> - Osallisuuden vahvistajat –verkosto kokoaa kannanoton, joka näyttää kansalaisjärjestöjen tekemän työn tärkeyden nuorten osallisuuden ja aktiiviseksi kansalaiseksi kasvamisen kannalta. - Kannanotossa korostetaan positiivisten vaikuttamiskeinojen lisäämistä vastavoimana väkivaltaisille tai eksremistisille mielenilmauksille. - Kannanotto julkaistaan nuoretjaosallisuus.fi -sivulla, ja se viedään tulevaisuus- ja sivistysvaliokunnan jäsenille. - Nuoretjaosallisuus.fi -sivusta kehittyä osallisuuden vahvistajat –verkoston keskeinen yhteinen viestintäkanava. - Osaamiskeskuskaudella 2020–2023 luotujen koulutussisältöjen (teehuoneet, Osallisuuden resepti) ja Nostetyökalun/ självutvärderingsverktyg NOSTE) ajanmukaisuus varmistetaan.
Toimintavuoden tarkennettu kohderyhmä	<ul style="list-style-type: none"> - 1 000 kuntien, seurakuntien ja järjestöjen osallisuustyötä tekevää ammattilaista osallistuu kannanoton suoraan tai välilliseen laatimiseen. - Kansanedustajat, etenkin sivistys- ja tulevaisuusvaliokuntien jäsenet

Toimintavuoden seurantamittarit	<ul style="list-style-type: none"> - Osallisuustyön ammattilaisten osallistuminen kannanoton laatimiseen - Nuoretjaosallisuus-sivuston avauskerrat, etenkin kannanoton jakelu
Toimintavuoden tulostavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> - Osallisuuden vahvistajat -tapaamisiin osallistuu yhteensä 100. - Osallisuustyön ammattilaisia tavoitetaan noin 900 FB-ryhmän kautta. - Nuoretjaosallisuus-sivustoa on käytetty 2 000 kertaa.
Toimintavuoden alueellinen toiminta	Uusimaa, Pirkanmaa (Nuori2025), osallistujia seitsemästä maakunnasta
YLEISARVOSANA (1–5)	4/5
Miten toiminta edistää nuorisotyötä toimintavuonna?	Osallisuuden vahvistajat –verkoston toiminta tukee ammattilaisen mahdollisuutta verkostoitua ja saada tietoa osallisuustyön menetelmistä ja ajankohtaista aiheista sekä vaikuttaa kansalaisjärjestöjen toimintaedellytyksiin. Nuoretjaosallisuus-sivuston laatukriteerityökalu tukee nuorisotyön kehittämistä ja ymmärtämistä.
Ratkaiseeko toiminta jotain ajankohtaista ongelmaa toimintavuonna?	Kyllä. Osallisuustyön jatkumon ylläpitäminen osallisuuden osaamiskeskuksen lopetettua toimintansa vuonna 2024.
Edistääkö toiminta toimintavuonna nuorten kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa?	Ammattilaisten tukeminen nuorten osallisuuden toteuttamisessa parantaa nuorten yhteiskunnallista toimijuutta.
Edistetäänkö toiminnan saavutettavuutta toimintavuonna?	Sähköisten materiaalien saavutettavuus tarkistetaan nykyisten kriteerien mukaisiksi.
Edistääkö toiminta yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa toimintavuonna?	Toiminnassa huomioidaan yhdenvertaisuus. Myös materiaaleissa yhdenvertaisuus ja tasa-arvo huomioidaan erityisesti uusien sisältöjen osalta.

Toimintavuoden tärkein/tärkeimmät yhteistyötahot	Allianssi, Osallisuuden vahvistajat –verkosto
---	---

PALVELU/HANKE	OMAOPPILASKUNTA
Lyhyt kuvaus hankkeesta ja ylätason päätavoite	<p>Oppilaskuntatoiminnan ytimenä on vaikuttaminen koulu yhteisön kehittämiseen sekä mahdollistaa oppilaiden äänen kuulumisen heitä koskeissa asioissa. Toiminnan ohjaavat opettajat ovat avainasemassa laadukkaan ja vaikuttavan toiminnan toteutumisessa.</p> <p>Koulujen osallisuus- ja demokratiakasvatustoiminnat vahvistavat lasten ja nuorten kokemusta mahdollisuudesta vaikuttaa omaan yhteisöön, toiminnot ovat avoimia kaikille yhteisöön kuuluville lapsille. Oppilaskuntatoiminta tukee kouluhyvinvointia ja laajaa osallisuustoimintaa koulussa. Oppilaan näkökulmasta toiminta vahvistaa yhteisöön kuulumisen tunnetta.</p> <p>Opinkirjon ylläpitämä www.omaoppilaskunta.fi-sivusto on oppilaskunnan ohjaajille suunnattu tukipalvelu.</p>
Toimintavuoden keskeinen tavoite (keskeiset tavoitteet)	Omaoppilaskunta.fi -palvelun sisältö on ajanmukainen.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamista varten	<ul style="list-style-type: none"> - Viestitään uusista materiaaleista. - Kootaan ohjaajien materiaalitarpeita.
Toimintavuoden tarkennettu kohderyhmä	2 000 oppilaskuntien ohjaajaa
Toimintavuoden seurantamittarit	<ul style="list-style-type: none"> - Omaoppilaskunta.fi -sivuston kävijämäärä - Oppilaskunnat ja osallisuus –FB-ryhmän jäsenmäärä

	<ul style="list-style-type: none"> - Koulutuksiin osallistuvien lukumäärä - Koulutuksista saatu osallistujapalaute - Kysely Omaoppilaskunta.fi -palvelun sisällöstä
Toimintavuoden tulostavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> - Koulutukset tavoittavat 30 oppilaskuntatoiminnan ohjaajaa. - Omaoppilaskunta-sivusto tavoittaa 2 000 ohjaajaa. - Oppilaskunnat ja osallisuus -FB-ryhmä tavoittaa 1 200 ohjaajaa.
Toimintavuoden alueellinen toiminta	Palvelua käytetään 10 maakunnassa pl. Ahvenmaa: Uusimaa, Varsinais-Suomi, Pirkanmaa, Päijät-Häme, Satakunta, Pohjois-Pohjanmaa, Keski-Suomi, Etelä-Karjala, Lappi, Etelä-Savo.
YLEISARVOSANA (1–5)	4/5
Miten toiminta edistää nuorisotyötä toimintavuonna?	Paikallisten, nuoria lähellä olevien demokratiarakenteiden (kunta, hyvinvointialue, koulujen opetussuunnitelmatyö) vahvistaminen vahvistaa myös nuorisotyön roolia paikallisesti.
Ratkaiseeko toiminta jotain ajankohtaista ongelmaa toimintavuonna?	Toiminta vahvistaa vaikuttamismahdollisuuksia ja sitä kautta nuorten uskoa yhteiskunnan ja sen demokraattisen järjestelmän toimivuuteen.
Edistääkö toiminta toimintavuonna nuorten kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa?	Nuoret saavat kokemusta ja kykyä neuvotellen edistää asioita yhteiskunnassa. Nuoret saavat kokemusta esimerkiksi argumentoinnista, neuvottelusta ja aloitteiden laadinnasta.
Edistääkö toiminta yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa toimintavuonna?	Kyllä. Vahvistamalla oppilaskuntien ohjaajien taitoa pyytämällä mukaan moninaisia nuoria edistetään sekä yhdenvertaisuutta että sukupuolten tasa-arvoa.

PALVELU/HANKE	TULEVAISUUSLEIRILTÄ AINEKSIA ELINIKÄISEEN OPPIMISEEN
Lyhyt kuvaus hankkeesta ja ylätason päätavoite	Hankkeessa luodaan uusi ohjauksellinen kokonaisuus (tulevaisuusleiri) elinikäisen oppimisen taitojen kehittämiseksi 16–29-vuotiaiden, erityisesti syrjäytymisvaarassa olevien nuorten keskuudessa. Leiri yhdistää nuorisotyöllistä otetta korostavaa tulevaisuusvalmennusta sekä dialogisuutta.
Toimintavuoden keskeinen tavoite (keskeiset tavoitteet)	Toiminta edistää nuorten tulevaisuusajattelua ja tulevaisuususkoa sekä lisää valmiuksia hahmotella erilaisia toivottuja ja ei-toivottuja sekä mahdollisia ja mahdottomiltakin tuntuvia tulevaisuuksia.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamista varten	Hankkeessa suunnitellaan ja toteutetaan yhden päivän mittainen tulevaisuusleiri.
Toimintavuoden tarkennettu kohderyhmä	Kokeilun kohderyhmää ovat 16–29-vuotiaat nuoret. Erityistä huomiota kokeilussa kiinnitetään niihin nuoriin, jotka ovat vaarassa syrjäytyä, pudota toiseen asteen koulutuksesta tai jäädä työelämän ulkopuolelle. Tavoitteena löytää tulevaisuuteen erittäin pessimistisesti suhtautuvat nuoret.
Toimintavuoden seurantamittarit	<ul style="list-style-type: none"> - Leirien lukumäärä - Osallistuneiden nuorten lukumäärä - Osallistuneiden aikuisten lukumäärä
Toimintavuoden tulostavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> - Leirejä järjestään 3 - Nuoria osallistujia on 60 - Aikuisia 10
Toimintavuoden alueellinen toiminta	Uusimaa, Etelä-Savo
YLEISARVOSANA (1–5)	3,5/5
Miten toiminta edistää nuorisotyötä toimintavuonna?	Hankkeeseen osallistuvat sidosryhmät saavat käyttöönsä uusia menetelmiä nuorten asiakkaiden tai opiskelijoiden ohjaukseen ja tukemiseen.

Ratkaiseeko toiminta jotain ajankohtaista ongelmaa toimintavuonna?	Aineettomana tuloksena kokeilusta on se, että nuoret tulevat kuulluksi. Nuorille sekä ammattilaisille selventyy, mitä he aidosti ajattelevat tulevaisuudesta (henk.koht, Suomen ja maailman) sekä omasta toimijuudestaan. Nuoret saavat ajatuksia siitä, miten he vaikuttavat omaan tulevaisuuteensa ja laajemmin yhteiskunnalliseen tulevaisuuteen.
Osallistetaanko nuoria hankkeen päätöksentekoon toimintavuonna?	Nuoria osallistuu päätöksentekoon leirien osalta.
Edistääkö toiminta toimintavuonna nuorten kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa?	Dialogiset keskustelut vahvistavat demokratiaa. Nuorten kokemus yhteisön arvokkaana jäsenenä olost ja osallisuudesta vahvistuu.
Edistääkö toiminta kestäväää kehitystä toimintavuonna?	Kokemukset onnistuneesta osallistamisesta tulevaisuutta koskevaan keskusteluun. Miten innostetaan ja kannustetaan nuoria pohtimaan tulevaisuutta ja miten tuetaan erityisesti haastavassa elämäntilanteessa olevia nuoria näkemään tulevaisuudessa myös mahdollisuuksia, kun ympäröivä maailma on täynnä erilaisia uhkakuvia?
Edistetäänkö toiminnan saavutettavuutta toimintavuonna?	Kyllä. Leirien saavutettavuus huomioidaan osallistuvien nuorten tarpeiden mukaan esimerkiksi huolehtimalla kielellisestä mukauttamisesta.
Edistääkö toiminta yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa toimintavuonna?	Kyllä. Leireille etsitään syrjäytymisvaarassa olevia nuoria. Sukupuolten tasa-arvo huomioidaan.
Toimintavuoden tärkein/tärkeimmät yhteistyötahot	Xamk/Juvenia, ammattioppilaitoksia Uudeltamaalta, nuorisotiloja Etelä-Savosta, työpajatoimintaa Etelä-Savosta

3. NUORTEN VAHVUUDET, POTENTIAALIT JA OSAAMINEN HUOMATAAN

PALVELU/HANKE	YRITYS HYVÄ
Lyhyt kuvaus hankkeesta ja ylätason päätavoite	Yritys Hyvä on vuodesta 1985 toteutettu lasten ja nuorten yrittäjyysaiheinen kilpailu, jonka tavoitteena on innostaa yrittäjyyteen ja yritteliäisyyteen. Yritys Hyvään voi osallistua koulussa tai vapaa-ajalla, yksin tai yhdessä. Kilpailu antaa opettajalle ideoita ja työkaluja yrittäjyyskasvatukseen. Sen sisällöt tukevat opetus suunnitelman perusteita, kuten laaja-alaista osaamista sekä työelämää ja yrittäjyyttä. Nuori voi osallistua kilpailuun myös koulun ulkopuolella tehdyllä omaehtoisella työllä. Kilpailun kohderyhmänä ovat lapset ja nuoret aina esikouluikäisistä opettajaopiskelijoihin asti.
Toimintavuoden keskeinen tavoite (keskeiset tavoitteet)	<ul style="list-style-type: none"> - Kilpailun toteuttaminen ja osallistujamäärän kasvattaminen - Vastuullisuusnäkökulman nostaminen osana yrittäjyyttä - Osallistuneet nuoret kokevat kilpailun teemat merkityksellisinä
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamista varten	<ul style="list-style-type: none"> - Tuotetaan kilpailutehtävät teemoista, joiden tiedetään tutkimusten mukaan olevan nuorille tärkeitä. - Uudistetaan arviointikriteerit. - Viedään aineistot kotisivuille. - Kootaan arviointiraadit ja toteutetaan arvioinnit. - Tuotetaan arviointipalautteet sisältävät personoidut videot palkittaville jaettaviksi sosiaalisessa mediassa. - Tuetaan oppilaitoksia ja muita tahoja toteuttamaan nuorille palkitsemistilaisuudet esim. osana kevätjuhlia. - Järjestetään näyttely yhdessä Design-museon kanssa kilpailun muotoiluun liittyvistä tehtävistä 2.10.2024–1.3.2025.
Toimintavuoden tarkennettu kohderyhmä	Yritys Hyvä -kilpailutöiden tekemiseen osallistuu yli 1 100 lasta ja nuorta. Design-museon näyttelyssä käy 400 lasta ja nuorta.
Toimintavuoden seurantamittarit	<ul style="list-style-type: none"> - Kerätään palaute osallistuneilta, etenkin palkittavilta nuorilta kilpailutehtävien sisällöistä ja niiden merkityksellisyydestä.

	<ul style="list-style-type: none"> - Arvioidaan uudistettujen arviointikriteerien toimivuus arviointiraadeilta kerättävällä palautteella. - Kootaan palautteet kilpailutyöt ohjanneilta aikuisilta, arviointiraadeilta, yhteyshenkilöiltä ja yhteistyökumppaneilta. - Kilpailuun osallistuneiden lukumäärä, uusia kohderyhmiä (esim. uusia opettajia ja nuoriso- ja vapaa-ajantoimijoita, jotka osallistuvat kilpailuun ensimmäistä kertaa). - Kerätään palautetta Designmuseon näyttelystä sen kävijöiltä. - Haastatellaan kilpailukauden jälkeen otos osallistuneista nuorista.
Toimintavuoden tulostavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> - Loppukilpailuun lähetettyjen töiden valmistamiseen osallistuu 1 400 lasta ja nuorta. - Näyttelyn näkee 400 lasta ja nuorta ja heidän ohjaajansa. - Laadunarviointien ka 4/5 - Kilpailu tavoittaa 30% peruskoulussa opiskelevista lapsista ja nuorista.
Toimintavuoden alueellinen toiminta	Kaikki maakunnat, pl. Ahvenanmaa
YLEISARVOSANA (1–5)	4/5
Miten toiminta edistää nuorisotyötä toimintavuonna?	Nuorisotyön piirissä olevia nuoria tavoitellaan mukaan omaehtoisten töiden kanssa.
Ratkaiseeko toiminta jotain ajankohtaista ongelmaa toimintavuonna?	Vastuullisuuden ja kestävyuden korostaminen tehtävissä.
Osallistetaanko nuoria hankkeen päätöksentekoon toimintavuonna?	Nuoret ovat mukana tuomaristoissa päättämässä kilpailussa palkittavista töistä.

Edistääkö toiminta toimintavuonna nuorten kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa?	Työmuoto kannustaa osallistujia yritteliääseen asenteeseen oman elämän rakennuspuuna ja siten kannustaa toimintaan yhteiskunnassa yrittäjyyden kautta teemoissa hyvinvointi, yhteiskunta, yritteliäisyys, aktiivinen kansalaisuus ja vaikuttaminen omaan lähiympäristöön. Teemat tukevat ja kannustavat aktiiviseen toimintaan ja ehkäisevät syrjäytymistä.
Edistääkö toiminta kestävää kehitystä toimintavuonna?	Yritys Hyvän kilpailutehtävien teemoja ovat mm. vastuullisuus, luonto ja kiertotalous. Teemat tukevat ja kannustavat lapsia ja nuoria pohtimaan sekä huomioimaan yrittäjyyskasvatuksen projekteissaan kestävä kehityksen.
Edistääkö toiminta yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa toimintavuonna?	Yritys Hyvän kilpailutehtävien yksi teema on yhdenvertaisuus. Teemaa tukee ja kannustaa lapsia ja nuoria pohtimaan yhdenvertaisuutta yrittäjyyskasvatuksen projekteissaan.
Toimintavuoden tärkein/tärkeimmät yhteistyötahot	Yksityisyrittäjien Säätiö

4. NUORTEN KANSSA TOIMIVIEN AIKUISTEN VALMENTAMINEN

PALVELU/HANKE	TULEVAISUUS- JA ENNAKOINTIAJATTELUN KEHITTÄMINEN NUORISOTOIMIALALLA
Lyhyt kuvaus hankkeesta ja ylätason päätavoite	Hanke on nuorisoalan osaamiskeskus, jonka tehtävät ovat <ol style="list-style-type: none"> 1. Tulevaisuusajattelun menetelmien ja mallien kokoaminen tietopankkiin 2. Nuorisotyöntekijöiden ja nuorisoalan organisaatioiden tietoisuuden ja toimintavalmiuden lisääminen nuorten digitaalisesta hyvinvoinnista, oikeuksista ja turvallisuuteen liittyvistä kysymyksistä 3. Nuorisoalan toimijoiden osaamisen vahvistaminen ennakointityössä ja tulevaisuusajattelussa viestinnän ja koulutustoiminnan kautta
Toimintavuoden keskeinen tavoite (keskeiset tavoitteet)	Hanke organisoituu, tietopankin kokoaminen aloitetaan, nuorisoalan toimijoiden dialogit ja valmennukset alkavat. Hanke linkittää yhteen peruskoulun tulevaisuustyön ja nuorisotoimialan tulevaisuus- ja ennakointi ajattelun kehittämisen.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamista varten	<ul style="list-style-type: none"> - Tuotetaan lyhytvideosarja tulevaisuusskenaarioista nuorisotoimialan perspektiivissä. Videot toimivat ajattelun ja uusien näkökulmien herättäjinä nuorisoalan toimijoille. - Videot ovat helposti jaettavissa somessa ja toimivat myös nuorisotyöntekijöiden materiaalina osana heidän työtään nuorten kanssa. - Videoita käytetään osaamiskeskuksen viestinnässä ja koulutuskokonaisuuksissa. <p>Järjestetään koulutus ennakointi- ja tulevaisuustyön menetelmistä, etenkin tunnetyöskentelystä ja tulevaisuusperintöverstaista, jotka ovat tutkimusperusteisesti kehitettyjä menetelmiä. Koulutus sisältää lähiopiskelua ja niiden välissä työskentelyä nuorten kanssa tulevaisuusteemojen parissa.</p>
Toimintavuoden tarkennettu kohderyhmä	<ul style="list-style-type: none"> - Kuntien, seurakuntien nuorisotyön tekijät, koulunuorisotyöntekijät - Nuorisojärjestökenttä

Toimintavuoden seurantamittarit	<ul style="list-style-type: none"> - Koulutettujen määrä ja palautteet - Avainsidosryhmien sitouttaminen
Toimintavuoden tulostavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> - 500 koulutettua, laatuarvio 3,5/5 - Kaikki AVIt sitoutuneet mukaan, kumppanit sitoutuneet yhteistyösopimuksin - Materiaalipankki toiminnassa
Toimintavuoden alueellinen toiminta	Kansallinen, koko suomi
YLEISARVOSANA (1–5)	3,5
Ratkaiseeko toiminta jotain ajankohtaista ongelmaa toimintavuonna?	Nuorten tulevaisuususkon vahvistaminen
Edistääkö toiminta toimintavuonna nuorten kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa?	Toiminta saattaa nuoret osalliseksi tulevaisuuden skenaarioiden rakentamista, osaksi pysyvää rakennetta. Tavoitellaan nuorten vahvempaa toimijuutta tulevaisuuden yhteiskunnissa.
Edistääkö toiminta kestäväää kehitystä toimintavuonna?	Toiminta tähtää kestävyyskysymysten pysyvään ratkaisemiseen nuorten toivomalla tavalla.
Edistetäänkö toiminnan saavutettavuutta toimintavuonna?	Videot tehdään saavutettaviksi.
Toimintavuoden tärkein/tärkeimmät yhteistyötahot	<ul style="list-style-type: none"> - Tulevaisuuden tutkimuksen keskus (tulevaisuusajattelu ja ennakointiosaaminen) - Itä-Suomen yliopisto, erityisesti STN-hanke SISU (tulevaisuusajattelu ja ennakointiosaaminen, menetelmät) - Aluehallintovirastot (nuorisotyön kentän toimijaverkostot) - 35 kunnan Oppiva-verkosto - Jyväskylän yliopisto (digitaalinen turvallisuus ja planetaarinen hyvinvointi)

	<ul style="list-style-type: none"> - Nuorisoalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Juvenia (tulevaisuusajattelun ja ennakoinnin menetelmät) - Mediakasvatusseura (digitaalinen hyvinvointi ja turvallisuus).
--	--

PALVELU/HANKE	KOULU- JA OPPILAITOSNUORISOTYÖN OSAAMISKESKUS
Lyhyt kuvaus hankkeesta ja ylätason päätavoite	OKM:n nuorisoalan osaamiskeskus, jonka tehtävänä on koulu- ja oppilaitosnuorisotyön vahvistaminen ja kehittäminen. Opinkirjo on osatoteuttajana.
Toimintavuoden keskeinen tavoite (keskeiset tavoitteet)	Selkeyttää koulu- ja oppilaitostyöntekijöiden roolia koulujen kasvattajayhteisöissä.
Toimintavuoden tarkennettu kohderyhmä	<ul style="list-style-type: none"> - Kuntien, seurakuntien nuorisotyön tekijät, koulunuorisotyöntekijät - Nuorisojärjestökenttä
Toimintavuoden seurantamittarit	<ul style="list-style-type: none"> - Koulutettujen määrä ja palautteet - Avainsidosryhmien sitouttaminen
Toimintavuoden tulostavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> - 500 koulutettua, laatuarvio 3,5/5 - Kaikki AVIt sitoutuneet mukaan, kumppanit sitoutuneet yhteistyösopimuksin
Toimintavuoden alueellinen toiminta	Kansallinen, koko suomi
YLEISARVOSANA (1–5)	3,5
Ratkaiseeko toiminta jotain ajankohtaista ongelmaa toimintavuonna?	Nuorisotyön roolin vakiinnuttaminen osana koulun kasvattajayhteisöä.
Osallistetaanko nuoria hankkeen	Luotavassa toimintamallissa syntyy tapa, jolla kouluissa ja oppilaitoksissa opiskelevat nuoret pääsevät itse muotoilemaan tapaa, jolla kasvattajayhteisö oppilaitoksissa toteuttaa koulunuorisotyötä.

päätöksentekoon toimintavuonna?	
--	--

PALVELU/HANKE	VUOROVAIKUTUKSEN JOHTAMINEN
Lyhyt kuvaus hankkeesta ja ylätason päätavoite	Valmennetaan opetustoimen esihenkilötehtävissä toimivia tai sellaisiksi pyrkiviä vuorovaikutuksen johtamisessa.
Toimintavuoden keskeinen tavoite (keskeiset tavoitteet)	Järjestetään kolme kolmipäiväistä koulutussarjaa yhdessä Nuorten Akatemian kanssa.
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamista varten	Suunnitellaan koulutukset, markkinoidaan, toteutetaan, raportoidaan
Toimintavuoden tarkennettu kohderyhmä	Rehtorit, esihenkilöt, koulutuspäälliköt yms.
Toimintavuoden seurantamittarit	Koulutettujen määrä Koulutettujen antama palaute laadusta ja relevanssista
Toimintavuoden tulostavoitteet	40 koulutettua, laadunarviointi 4/5
Toimintavuoden alueellinen toiminta	Tarjolla kansallisesti, etätoteutukset mahdollisia kaikille
YLEISARVOSANA (1–5)	4/5
Ratkaiseeko toiminta jotain ajankohtaista ongelmaa toimintavuonna?	Parantaa nuorten kohtelua ja kohtaamista oppilaitoksissa.
Toimintavuoden tärkein/tärkeimmät yhteistyötahot	Nuorten Akatemia, Opetushallitus

PALVELU/HANKE	NUORI OPETTAJA JA MUUT KOULUTUKSET
Lyhyt kuvaus hankkeesta ja ylätason päätavoite	<p>Opinkirjo tarjoaa Nuori opettaja –koulutuksiin osallistuville, vasta lyhyen aikaa opettajana toimineille nuorille, työvälineitä nuorten kohtaamiseen ja vuorovaikutustaitoihin.</p> <p>Opinkirjo on myös opetuksenjärjestäjien tukena tuottamalla räätälöityjä sisältökokonaisuuksia ja koulutuksia VESO-päiviin ja muihin koulutuskokonaisuuksiin. Keskeistä sisältöä ovat nuorisotyöllisen dialogisen otteen ja osaamisen vahvistaminen sekä vuorovaikutus- ja kohtaamisosaamisen oppilaitosten kasvattajayhteisöissä.</p>
Toimintavuoden keskeinen tavoite (keskeiset tavoitteet)	<ul style="list-style-type: none"> - Dialogisuuden vahvistaminen oppilaitoksissa - Vuorovaikutustaitojen vahvistaminen
Toimenpiteet tavoitteen saavuttamista varten	<ul style="list-style-type: none"> - Koulutetaan Nuori Opettaja -kouluttajat - Koulutetaan opettajia 34 tilaisuudessa eri puolilla Suomea. - Osallistutaan muiden tahojen järjestämiin tilaisuuksiin työpajoin ja koulutussisällöin. - Osallistutaan opetuksenjärjestäjien kutsusta VESO-päivien sisällöntuotantoon
Toimintavuoden tarkennettu kohderyhmä	<p>Nuoret opettajat 10 eri paikkakunnalla, 900 hlöä.</p> <p>Kasvatustyön ammattilaiset kolmella eri paikkakunnalla.</p>
Toimintavuoden seurantamittarit	<ul style="list-style-type: none"> - järjestettyjen tapahtumien lkm - osallistuminen muiden järjestämiin tapahtumiin - tapahtumiin osallistuneiden lukumäärä - yleisarvosana (1–5)
Toimintavuoden tulostavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> - 34 tapahtumaa - 900 koulutettua nuorta opettajaa

	- 2 000 muuta koulutettua kasvatustyön ammattilaista
Toimintavuoden alueellinen toiminta	Koulutuksia 11 maakunnassa, osallistujia myös niiden viereisistä maakunnista. Uusimaa, Keski-Suomi, Pirkanmaa, Pohjois-Pohjanmaa, Varsinais-Suomi, Lappi, Pohjanmaa, Pohjois-Savo, Kainuu, Kymenlaakso, Etelä-Karjala.
YLEISARVOSANA (1–5)	4/5, Koulutuksiin osallistuneet arvioivat koulutuksen sisällön työlleen merkityksellisenä.
Miten toiminta edistää nuorisotyötä toimintavuonna?	Koulutukset vievät nuorisotyöllisiä menetelmiä koulujen kasvattajien osaamiseksi.
Toimintavuoden tärkein/tärkeimmät yhteistyötahot	Opetusalan Ammattijärjestö OAJ Kunnat

OPINKIRJON VERKKOSIVUSTOT, UUDET JULKAISUT, SOSIAALINEN MEDIA JA MESSUT

Opinkirjo ylläpitää ja kehittää mm. palautteen perusteella seuraavia verkkopalveluja:

- [Opinkirjo.fi](https://opinkirjo.fi)
- ilmastokirjo.fi
- [Muotoilupakki.fi](https://muotoilupakki.fi)
 - o Toteutetaan Design-museon esille nostamat sisällölliset ajanmukaistamiset.
- [Nuoretjaosallisuus.fi](https://nuoretjaosallisuus.fi)
- [Omaoppilaskunta.fi](https://omaoppilaskunta.fi)
 - o Kehittämistarve liittyy materiaalin tuottamiseen ja viestimiseen.
- [Popupkoulu.fi](https://popupkoulu.fi)
- [Tiedelukutaito.mooc.fi](https://tiedelukutaito.mooc.fi)
- [Yrityshyva.fi](https://yrytyshyva.fi) ja kilpailun sähköinen osallistumisalusta [Osallistumme.fi](https://osallistumme.fi)
- lisäksi kymmeniä sähköisiä materiaaleja [Materiaalipankissa](https://materiaalipankissa.fi)
- ja verkkokaupat [Hymy.opinkirjo.fi](https://hymy.opinkirjo.fi) ja [Kauppa.opinkirjo.fi](https://kauppa.opinkirjo.fi).

[Tukoke.fi](https://tukoke.fi)-sivua pidetään yllä kevääseen 2025 aiempien osallistujien informoimiseksi kilpailun päättymisestä.

Tavoitteena 140 000 verkkosivustojen istuntoa ja sähköisten materiaalien katselua. Luvussa on huomioitu, että vain evästeet hyväksyneet käyttäjät näkyvät tilastoissa.

Uusia julkaisuja ja aineistoja tuotetaan toimintavuoden aikana kolme. Tavoitteena on, että julkaisuja jaetaan, tilataan ja ladataan 20 000 kappaletta.

Opinkirjo julkaisee kaksi uutiskirjettä toimintavuoden aikana.

Palvellaan kohderyhmiä olemalla mukana työpajoilla ja puheenvuoroilla mm. Educa 2025 -messuilla ja Nuori2025-tapahtumassa.

Järjestön hallinnoimien sosiaalisen median kanavien kautta tavoitellaan 150 000 henkilöä.

HALLINTO

Jäsenjärjestöt

Yhdistyksellä on 11 jäsenjärjestöä:

- Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry
- Finlands Svenska Lärarförbund rf
- Koululiikuntaliitto KLL ry
- Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry
- Opetus- ja Sivistystoimen asiantuntijat OPSIA ry
- Suomen Harjoittelukoulujen opettajat ry
- Suomen Lukiolaisten Liitto ry
- Suomen Luokanopettajat ry
- Suomen Opettajaksi Opiskelevien liitto SOOL ry
- Suomen Vanhempainliitto ry
- Sydkustens landskapsförbund rf

Lisäksi Opetushallituksella on puhe- ja läsnäolo-oikeus hallituksen kokouksissa.

Hallituksen työryhmät

Yhdistyksellä on kolme työryhmää, jotka valmistelevat esityksiä hallituksen päätettäväksi: puheenjohtajisto, henkilöstötyöryhmä ja nuorten aloiteryhmä.

- **Puheenjohtajisto** tukee toiminnanjohtajaa operatiivisissa asioissa, strategisessa suunnittelussa sekä valmistelee yleiseen hallintoon liittyviä asioita ja yksittäisten työntekijöiden henkilöstöasioita.
- **Henkilöstötyöryhmä** valmistelee koko henkilöstöä koskevia henkilöstöasioita ja kokoontuu tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

- **Nuorten aloiteryhmä** osallistuu jo suunnitteluvaiheessa Opinkirjon kehittämishankkeiden ideointiin ja tekee myös yhteiskunnallista vaikuttamistyötä osallistumalla järjestömmen lausuntojen ja kannanottojen valmisteluun. Aloiteryhmä voi myös tehdä itsenäisiä aloitteita hallitukselle.

Vuosikokous ja hallitus

Yhdistyksen vuosikokous pidetään maaliskuussa. Hallitus, johon jäsenet nimeävät edustajansa, kokoontuu vähintään neljästi.

Toimintaa ohjaavat asiakirjat

Järjestöllä on useita toimintaa ohjaavia asiakirjoja. Ne ovat

- Yhdistyksen säännöt
- Taloussääntö
- Taloussuunnitelma
- Ohjeet hankintoihin ja kilpailuttamiseen
- Ekologista kestävyyttä koskeva suunnitelma
- Henkilöstöasiakirjat:
 - o Henkilöstöstrategia
 - o Työsuojelun toimintaohjelma ja -toimintasuunnitelma
 - o Ohjeet sairastumiseen ja tapaturmaan
 - o Varhaisen tuen malli
 - o Päihdeohjelma
 - o Henkilöstön vakuutukset
 - o Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
 - o Työterveyden toimintasuunnitelma ja työpaikkaselvitys

Henkilöstön hyvinvointi

Henkilöstön hyvinvointia tuetaan monin tavoin. Kiinnitetään vuotuisissa suunnitelmissa huomiota työ- ja etätyöpaikkojen toimivuuteen ja työssä jaksamiseen. Omaehtoista henkistä ja fyysistä kunnosta huolehtimista tuetaan liikunta – ja kulttuuriedulla ja tarjotaan tilaisuus oman kunnan ja henkilökohtaisten tavoitteiden seurantaan vuotuisin testauksin. Säännöllinen mahdollisuus testaukseen auttaa luomaan tavoitteita omalle hyvinvoinnille ja seuraamaan omaa kehitystä.

Toiminnan suunnittelu ja kehittäminen

Toimintavuonna Opinkirjossa pohditaan järjestön toimintaedellytyksiä, mikäli hallituksen leikkauspolitiikka järjestötoiminnan resursseihin edelleen jatkuu. Harkittavia tekijöitä ovat

- aiemmin maksuttomien palvelujen muuttaminen osin tai kokonaan maksullisiksi
- keskittyminen kehittämisen sijasta lisärahoitettujen projektien toteuttamiseen
- subventoiduista nuorten yhdenvertaisuutta lisäävistä maksueristä luopuminen (Nuorten parlamentin matkakulut).

Toimintaympäristön radikaalista muutoksesta huolimatta, toimintaa johdetaan proaktiivisesti vaikuttamalla toimialan yhteiskunnallisiin kysymyksiin. Kehittämiskeskus ennakoii ja vaikuttaa ennalta toimialansa suuntaviivoihin ja toimii niiden suuntaisesti. Järjestön omaa kyvykkyyttä ja ketteryyttä reagointiin panostetaan ennakoivalla keskustelulla ja dialogisella otteella sisäisesti ja sidosryhmien kanssa.

Suunnittelun ja kehittämisen menetelmä on yhteissuunnittelu, jonka perustana on huolellinen asioihin perehtyminen ja niiden valmistelu. Yhteissuunnittelun avainryhmiä ovat henkilöstö, nuorten aloiteryhmä, jäsenjärjestöjen edustajat sekä sidosryhmät tapauskohtaisesti.

Toiminnan arviointi

Järjestön jokaisessa hankkeessa on systemaattisesti pohdittu mittaristo, jolla kutakin toimintoa arvioidaan määrällisesti ja laadullisesti. Määrällisiä mittareita ovat esim. kohdattujen henkilöiden määrä, tuotettujen julkaisujen tai artikkelien määrä jne. Laadullinen arviointi sisältää haastatteluja, havainnointia ja palautekyselyitä.

Laadun arvioinnissa huomioidaan paitsi hankekohtainen käyttäjäkokemus, kootaan myös koko järjestön palvelua koskeva laadunarvioinnin mittari. Siihen kootaan kaikkien hankkeiden tuottama kohderyhmältä koottu arvio siitä, kuinka laadukkaana he kokevat saamansa palvelun laadun. Järjestön toiminnan laadussa tavoitellaan kokonaisarvosanaa 4/5.

Rahoitus

Julkinen 75%, yksityinen 14% ja oman toiminnan tuotot 11%.